

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 23/2019-235

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], a mal. [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného otcom [REDAKČIA], ktorou namietajú porušenie svojich základných práv „zaručených čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojitosti s čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 26 ods. 1 a ods. 2 Ústavy, ako aj čl. 12 ods. 1 Ústavy SR, čl. 12 ods. 2 Ústavy SR, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, čl. 14 Ústavy SR, čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, čl. 41 ods. 1 Ústavy SR, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, čl. 12 ods. 4 Ústavy SR, ako aj čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojitosti s čl. 10, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 citovaného Dohovoru, ako aj čl. 47 Charty základných práv EÚ (právne záväznej súčasť Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení Zmluva o EÚ a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva) v spojitosti s čl. 11 ods. 1, čl. 20, čl. 21 ods. 1 a čl. 54 citovanej Charty“ a ďalej „čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 7 Charty základných práv EÚ, čl. 41 ods. 1 Ústavy SR, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, čl. 12 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR, čl. 14 Ústavy SR, čl. čl. 24 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Charty základných práv EÚ, čl. 33 ods. 1 Charty základných práv EÚ, čl. 20, čl. 21, čl. 23, čl. 52, čl. 53 a čl. 54 Charty základných práv EÚ, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 2, čl. 3 ods. 1 a ods. 2, čl. 4, čl. 5, čl. 7, čl. 8, čl. 9, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18, čl. 35 Dohovoru OSN o právach dieťaťa“ rozhodnutiami

Okresného súdu Vranov nad Topľou, Okresného súdu Prešov, Krajského súdu v Prešove a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a mal. [REDAKČIA],
[REDAKČIA], o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. januára 2019 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“) a mal. [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného otcom [REDAKČIA] [REDAKČIA] (spolu so sťažovateľom v 1. rade ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie v záhlaví uvedených základných práv rozhodnutiami Okresného súdu Vranov nad Topľou, Okresného súdu Prešov, Krajského súdu v Prešove a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

2. Z ústavnej sťažnosti, ktorá obsahuje 462 strán, vyplýva, že k porušeniu uvedených práv malo dôjsť v súvislosti s konaním „o udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého (súhlas súdu nahrádzajúci súhlas otca maloletého)“.

II.

3. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola

vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

5. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

6. Sťažovatelia k sťažnosti nepriložili splnomocnenie udelené advokátovi na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a ich ústavná sťažnosť je nejasná

a nezrozumiteľná. Sťažovateľ v 1. rade spochybňuje inštitút povinného právneho zastúpenia, keď jeho „*spravodlivým advokátom*“ má byť „*jedine Ústava SR*“, pričom sa domáha práva na „*samoobhajobu*“.

7. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimочно na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013, III. ÚS 343/2013).

8. Ústavný súd ako orgán verejnej moci (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) môže podľa čl. 2 ods. 2 ústavy konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a preto sa musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, návrh, ktorý spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

9. Taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľov, nie je ústavný súd povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

10. Napriek tomu, že sťažovatelia neboli zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzvať ich na odstránenie nedostatkov sťažnosti. Pred podaním predmetnej sťažnosti podali sťažovatelia, prípadne sťažovateľ v 1. rade, ústavnému súdu spolu 26 podaní. Ústavný súd prípismi sp. zn. Rvp 12882/2012 zo 7. februára 2013, sp. zn. Rvp 13942/2013 z 25. apríla 2013 a sp. zn. Rvp 16871/2013

zo 14. januára 2014 odložil podania sťažovateľov s tým, že ich poučil o náležitostiach sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Prípismi sp. zn. Rvp 14328/2012 z 11. februára 2013 a sp. zn. Rvp 15028/2013 z 20. mája 2013 ústavný súd odložil podania sťažovateľov s tým, že ich osobitne poučil o povinnosti byť zastúpený advokátom v konaní pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. O povinnom právnom zastúpení advokátom boli sťažovatelia poučení aj vo výzvach sp. zn. Rvp 15228/2013 z 29. mája 2013, sp. zn. Rvp 16459/2013 z 13. júna 2013, sp. zn. Rvp 16481/2013 z 2. júla 2013 a sp. zn. Rvp 16787/2013 zo 16. januára 2014, ktorými ústavný súd vyzval sťažovateľa v 1. rade, aby predložil splnomocnenie pre advokáta na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Uzneseniami sp. zn. III. ÚS 343/2013 z 18. júla 2013, sp. zn. IV. ÚS 73/2014 z 18. februára 2014, sp. zn. IV. ÚS 74/2014 z 18. februára 2014 a sp. zn. II. ÚS 214/2015 z 1. apríla 2015 ústavný súd odmietol sťažnosti sťažovateľov pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. V odôvodneniach týchto uznesení ústavný súd uviedol svoje stanovisko k povinnému právnomu zastúpeniu advokátom podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, reagoval na námietky sťažovateľa v 1. rade týkajúce sa tejto zákonnej podmienky a tiež uviedol aj formálne náležitosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na to, že ústavný súd opakovane poučil sťažovateľa v 1. rade o náležitostiach sťažnosti, ako aj o povinnosti byť zastúpený advokátom v konaní pred ústavným súdom, v tomto prípade nepovažoval za potrebné sťažovateľov vyzvať na odstránenie nedostatkov ich sťažnosti.

11. Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľov boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2019